

Austatud kaitseväelased ja teie lähedased, Lugupeetud kolonelleitnant Koplímägi, kapten Aija, leitnant Aavel.

Ma tänan teid kõiki selle eest, et olete valinud sõduri elukutse ning olete valmis minema keerulisele operatsioonile Eesti riigi ja meie liitlaste julgeolekuhuvide eest. Eesti riik on teie üle uhke. Tänan ka teie lähedasi ja sõpru, kes teid selles valikus toetavad.

Viimastel kuudel räägitakse diplomaatilistes ringkondades ja mõttepadades palju „Afganistani lõppmängust“. Malest tuntud terminiga tähistatakse siin aktiivse sõjategevuse lõpulejõudmist ning rahvusvahelise kohaloleku olulist vähendamist järgmise kahe aasta jooksul. Sellele annab omakorda konteksti Läänemaid rusuv väsimus pikaleveninud konfliktist, pingete kasv mujal Lähis-Idas ning lootus saavutada läbimurre poliitilises plaanis – rahukõnelustel Talibaniga.

Kuid maleterminina kätkeb sõna „lõppmäng“ ka võimalust alistumiseks, taganemiseks. Seega olevat võimalusi nii võiduks kui kaotuseks, ka viigiks.

NATO ei läinud Afganistani kaotama ega Talibaniga viiki võitlema. Ma meenutan, et NATO juhitud operatsiooni põhjuseks sellel sõjaräsitud maal on soov anda Afganistani elanikele rahulik ja edukas tulevik, nende riigile stabiilsus ja kogu sealsele piirkonnale suurem turvatunne.

Selle kõigega toimetulemiseks on lisaks sõjalisele võimekusele, tsiviilpanusele ja Afganistani võimude eneste suutlikkusele ausalt valitseda ka äärmiselt oluline välisvägede poolne lugupidamine kohalike elanike, nende tavade ja kultuuri vastu. Ning välistatud peab olema suhtumine: meie oleme NATO sõdurid ja läheme kuhu tahame, millal tahame.

Eesti sõdurid on olnud seal igas mõttes head sõdurid. Professionaalsed lahinguväljal ja leidlikud kohalike inimeste sümpaatia või vähemalt neutraalsuse võitmisel.

Just seetõttu on eriti valus lugeda uudiseid koraani rüvetamisest Bagramis või liitlassõdurist

Kandaharis, kes hullunult tappis külaelanikke. Sellised kuriteod nõrgestavad kahjuks liitlasvägede moraalselt kindlust nende tapjate, rüüstajate ja põletajate üle, kelle eest me sealseid inimesi kaitseme.

Lugupeetavad kaitseväelased,

Julgeolekuolukord teie peatses teenistuskohas, Helmandi provintsis, on jõudsalt parenenud, ent see on jätkuvalt keeruline. Kuigi mässulised tegutsevad pideva sõjalise surve all ning vastane vaevleb ressursikitsikuse ja kasina enesehinnangu käes, suudavad nad siiski vahelduva eduga rünnata kohalikke elanikke ja liitlasvägesid. Vastase teadlikult valitud taktika rünnata võimalikult laia meediakajastust tagavaid objekte räägib küll nende mõningasest võimekusest, kuid samas veelgi enam nende nõrkusest. Sest nad pole suutnud peatada ega väärata turvaalade laiendamist ja provintsidest julgeolekuvastutuse üle andmist Afganistani üksustele. Aina enam näeme, kuidas Kabulile alluvad jõud suudavad iseseisvalt teha seda, milleks liitlased on neid aastaid ette valmistanud – koonduda, vastu seista, infot koguda, koostööd teha, julgeolekut pakkuda.

Olen uhke, et kohalik elanikkond on Eesti sõdureid üldiselt usaldanud, mille peegelduseks on ka improviseeritud lõhkekehade suur avastamisprotsent. Need suhted – kohalike külaelanikega ja hõimuvanematega – toovad meile lõpuks edu. Kui meie lahkume sealt mõne aja pärast, siis nemad jäävad sinna, kuid nendega koos loodetavasti ka mälestus abivalmitest ja samas kindlameelsetest sõduritest, kelle käistel on sini-must-valged embleemid.

Ma usun, et Afganistanis saabub lõpuks rahu või vähemalt stabiilsus. Suur osa sellest riigist juba elab enamvähem normaalset elu. Ma räägin elust, kus oma lapsi hommikul kooli saates võid olla kindel, et näed neid ka pärastlõunal; elust, kus hõimusuhete kõrval on tuntav ka suhe riigiga; elust, kus aastakümneid valitsenud hirm on asendunud lootusega.

Tean, et osa teist on enne välismissioonidel teeninud ja mitmed teist tunnevad Afganistani olusid palju paremini kui enamik meie kaasmaalasi. Loodan, et jagate mu ettevaatlikku optimismi selle paljukannatanud riigi tuleviku üle.

Head sõbrad,

Teie valik on teenida Eesti riiki sõna otseses tähenduses eesliinil, lahinguväljal. Riik on teid selleks õpetanud parimal võimalikul viisil ning andnud teile parima relvastuse, mis meil anda on. Riigi tuge peate te tundma nii operatsioonile mineku eel, Afganistanis olles kui ka tagasi koju tulnuina. Mina teen kõik, mis minu võimuses, et see nii tõesti oleks. Teie, kes te olete sõdinud Iraagis või Afganistanis, olete Eesti parimad sõdurid.

Sõduriõnne teile. Kohtumiseni kodus. Teie lähedastele seniks aga rahulikku ja kannatlikku meelt.

Aitäh.